

Názor stěžovatelův, že nešlo o krádež, nýbrž o zpronevěru zlatých věcí, obžalovanému svěřených, poněvadž v okamžiku trestného skutku byly v jeho detenci, nelze srovnati se stanoviskem zákonodárce, jenž v § 306, druhá věta tr. z. mluví o odcizení věcí na pohřebištích v úmyslu zjištném a odkazuje činy ty k potrestání pro krádež (§§ 172 a 460 tr. z.). Výtka zmatku podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. tedy neobstojí; zmatek pak podle § 281, čís. 9 b) tr. ř. není proveden.

Není však odůvodněn ani zmatek podle § 281, čís. 10 tr. ř., neboť obžalovaný nebyl odsouzen pro zločinnou kvalifikaci § 176 II b) tr. z., jak stěžovatel mylně za to má a kterou potírá, nýbrž podle § 176 II c) tr. z., o kteréž se ve stížnosti nezmiňuje. Ostatně rozsudek při vyměření trestu nevzal za přitěžující okolnost dvojí kvalifikaci činu jako zločinu a nebyl tudíž obžalovaný kvalifikací podle § 176 II c) tr. z. zkrácen.

Čís. 5284.

V smysle § 1 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n. ide o dokonany zločin, keď pachateľ v úmysle udat' padelok vyhotovil už aspoň jeden padelok spôsobilý k udaniu, alebo aspoň pracoval na vyrobení takého padelku.

Zhotovil-li však pachateľ len padelok absolutne nespôsobilý k oklamaniu a jeho pomôcky a spôsoby práce nemohly ešte viesť priamo k vyrobeniu padelku aspoň relatívne spôsobilého k udaniu a nebolo-li vytvorené, že by pachateľ, pokračujúc v zdokonalovaní pomôcok, mohol takýto padelok vyrobiť, treba jeho činnosť posúdiť s hľadiska ustanovení trestného zákona o pokuse.

Zásada, že pokus trestného činu pri použití prostriedkov absolutne nespôsobilých nie je trestný podľa ustanovení o príslušnom trestnom čine, nevytvára prípadné potrestanie pachateľa podľa iného ustanovenia trestného zákona (na pr. podľa § 5 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n.).

(Rozh. zo dňa 30. apríla 1935, Zm IV 541/34.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti Jozefovi M. a spol., obžalovaným zo zločinu padelania peňazí, na základe 1. odst. § 35 por. nov. z úradnej moci zrušil rozsudky oboch nižších stolíc v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvej stolice k novému pojednávaniu a rozhodnutiu; zmätočné sťažnosti obžalovaných poukázal na toto rozhodnutie.

Dôvody :

Proti rozsudku odvolacieho súdu ohlásil zmätočnú sťažnosť 1. obž. Jozef M. do viny a trestu, 2. obž. Ján M. do vysokého trestu. Zmätočné sťažnosti neboly bližšie odôvodnené.

Najvyšší súd, majúc v smysle posledného odstavca § 385 tr. p. povinnosť skúmať, či sa tu nevyskytujú vecné dôvody zmatku v neprospech obžalovaných, sa presvedčil, že v rozsudku odvolacieho súdu, resp. v rozsudku prvostupňového súdu neboly zistené všetky skutočnosti, rozhodné pre posúdenie činu obžalovaných, najmä čo do jeho kvalifikácie.

Nižšie súdy zaoberaly sa hlavne riešením, či obžalovaní mali úmysel udať padelané mince, nevenovali však dostatočnej pozornosti zisteniu všetkých okolností rozhodných pre posúdenie činu obžalovaných po stránke objektívnej. Prvostupňový súd síce uviedol ako zistenie, že vyrobené padelky sú tak primitívne zhotovené, že vyzerajú ako kus olova alebo gombík, takže na prvý pohľad je vidieť, že sú nepravé. Preto prvostupňový súd vyriekol, že tieto padelky nie sú vôbec spôsobilé k tomu, aby boli dané ako peniaze do obehu. Odvolací súd, ktorý zrejme prevzal v tomto smere skutkové zistenia prvostupňového súdu, nevyriekol o tom vôbec svojho právneho názoru. Posúdenie trestného činu po stránke objektívnej je však potrebné najmä v prípade vynesenia odsudzujúceho rozsudku.

Pri tom prichádza v úvahu otázka, či ide o dokonaný trestný čin alebo len o pokus, a v poslednejšom prípade zase otázka, či išlo o pokus v smysle § 65 tr. z. V smysle § 1 zák. č. 269/1919 Sb. z. a n. ide o dokonaný zločin, keď pachateľ v úmysle padelok udať alebo už vyhotovil aspoň jeden padelok spôsobilý k udaniu, alebo aspoň pracoval na vyrobení takého padelku. Keď však výsledkom činnosti pachateľa bolo len zhotovenie padelku absolutne nespôsobilého k oklamaniu a jeho pomôcky a spôsob práce ešte nemohly viesť bezprostredne k vyrobieniu padelku aspoň relatívne spôsobilého k udaniu, takže sa nemôže riecť, že pachateľ už pracoval na vyrobení takého padelku, avšak nie je vytvorené, že by bol pachateľ, pokračujúc v zdokonalovaní pomôcok mohol vyrobiť takýto padelok, treba jeho činnosť posúdiť s hľadiska ustanovení trestného zákona o pokuse. Ináč pri pokuse platí zásada, že pokus trestného činu pri použití absolutne nespôsobilých prostriedkov nie je trestný podľa ustanovení o dotyčnom trestnom čine, čo nevytvára prípadné potrestanie pachateľa podľa iného ustanovenia trestného zákona (na pr. podľa § 5 zák. č. 269/1919 Sb. z. a n.).

Aby sa tieto otázky mohli riešiť, treba zistiť: a) či padelky, zhotovené obžalovanými, boli spôsobilé k udaniu, t. j. oklamaniu obyčajných ľudí pri obyčajnej opatrnosti, alebo či azda išlo o padelky absolutne nespôsobilé k udaniu; b) či pomôcky a spôsob výroby, akých používali obžalovaní, boli spôsobilé k výrobe padelkov, spôsobilých k udaniu, alebo či po prípade boli k tomu absolutne nespôsobilé a či boli padelky zhotovené spôsobom neumožňujúcim rozmnoženie; c) či podľa okolností daného prípadu obžalovaní zamýšľali pokračovať v zdokonalení padelania, ktoré jednanie mohlo viesť k neskoršej výrobe padelkov aspoň relatívne spôsobilých k udaniu. Okolnosti v bodoch a), b) uvedené treba zistiť po vyžiadaní dodatočného zovrubného posudku štátnej mincovne v Kremnici (§ 247, odst. 1, veta 2 a § 249 tr. p.). Keď by išlo v objektívnom smysle o dokonané padelanie alebo o pokus trestný podľa trestného zákona, má sa riešiť, či obžalovaní mali úmysel padelky udať. Pokiaľ by neprichádzalo vôbec v úvahu upotrebenie zákona č. 269/1919 Sb. z. a n., treba čin obžalovaného Jozefa M., ktorý dal padelky do obehu, posúdiť s hľadiska ustanovení trestného zákona o podvode.

Z toho, čo bolo hore uvedené, plynie, že sa tu vyskytuje prípad prvého odst. § 35 por. nov. Preto najvyšší súd zrušil rozsudky oboch nižších súdov a nariadil nové pojednávanie pred prvostupňovým súdom a zmätočné sťažnosti poukázal na toto rozhodnutie.